

Kwartalny bilans nastrojów społecznych

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2020/21

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W naszych badaniach wskaźnikami nastrojów społecznych są m.in. oceny i prognozy sytuacji gospodarczej i politycznej w Polsce, a także poziomu życia respondentów i ich rodzin oraz kondycji zakładów pracy, w których pracują ankietowani. Aby syntetycznie oddać dynamikę zmian nastrojów, ich bilans w trzecim kwartale 2021 roku¹ prezentujemy w postaci średnich ocen na pięciopunktowej skali od -2 do +2.

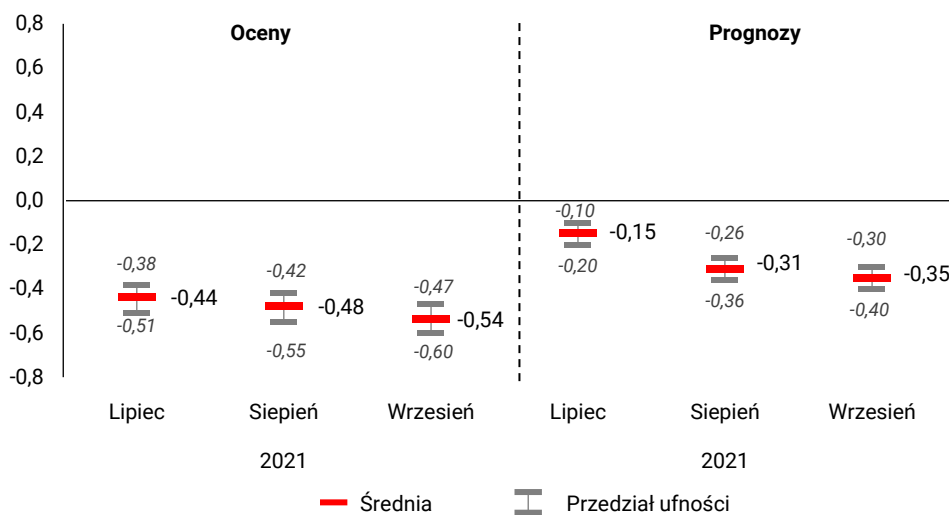
SYTUACJA POLITYCZNA

Zmiany średnich ocen sytuacji politycznej od lipca do września pokazują niewielkie pogorszenie postrzegania tej sfery życia. Ujemne wartości średnich świadczą o utrzymywaniu się negatywnych ocen sytuacji politycznej w Polsce.

Przewidywania dotyczące rozwoju sytuacji politycznej nie są optymistyczne, co więcej – istotnie pogorszyły się między lipcem a sierpniem.

CBOS

RYS. 1. Sytuacja polityczna w Polsce w trzecim kwartale

Oceny: średnie na 5-punktowej skali od -2 (bardzo zła) do +2 (bardzo dobra). Prognozy: średnie na 5-punktowej skali od -2 (zdecydowane pogorszenie) do +2 (zdecydowana poprawa)

¹ Prezentowane dane pochodzą z badań „Aktualne problemy i wydarzenia” realizowanych od lipca do września 2021 roku.

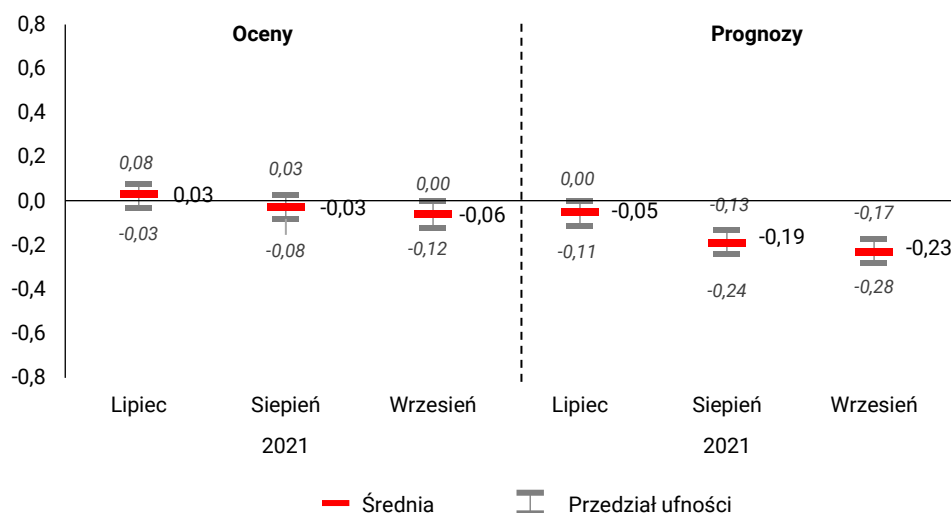
SYTUACJA GOSPODARCZA

W trzecim kwartale pogorszyły się także nieco oceny sytuacji gospodarczej. Jest ona jednak postrzegana wyraźnie lepiej niż sytuacja polityczna w kraju. Bilans ocen sytuacji gospodarczej jest bliski środka skali, co świadczy o względnej równowadze opinii pozytywnych i negatywnych.

W przewidywaniach dotyczących sytuacji gospodarczej, tak samo jak w przypadku prognoz sytuacji politycznej, między lipcem a sierpniem nastąpiło wyraźne pogorszenie. Obecnie w myśleniu o jej rozwoju w ciągu najbliższego roku przeważają raczej obawy niż nadzieje na poprawę.

CBOS

RYS. 2. Sytuacja gospodarcza w Polsce w trzecim kwartale

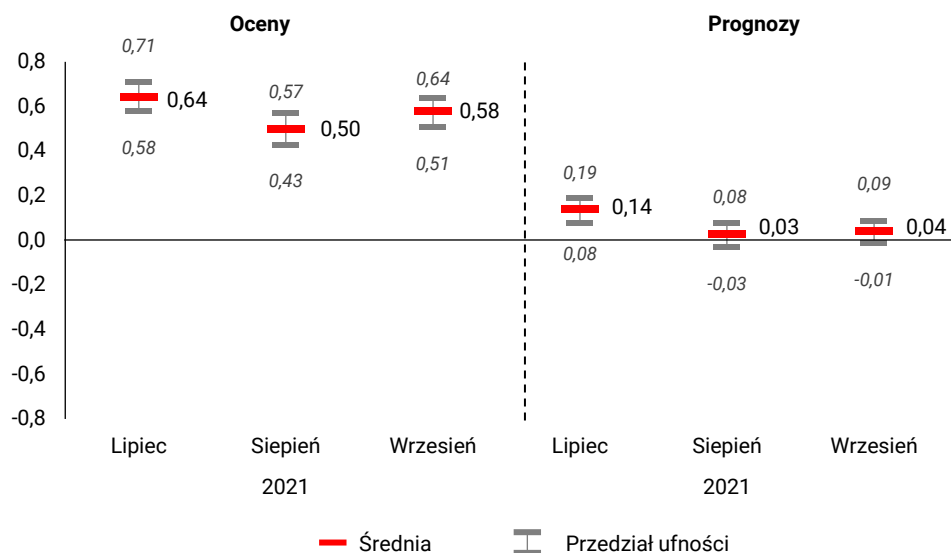
Oceny: średnie na 5-punktowej skali od -2 (bardzo zła) do +2 (bardzo dobra). Prognozy: średnie na 5-punktowej skali od -2 (zdecydowane pogorszenie) do +2 (zdecydowana poprawa)

SYTUACJA W ZAKŁADACH PRACY

Oceny sytuacji w miejscu pracy pogorszyły się istotnie między lipcem a sierpniem. We wrześniu nastąpiła jednak niewielka ich korekta *in plus*. Niezależnie od tych zmian pracujący niezmiennie w przeważającej mierze określają sytuację swoich zakładów pracy jako dobrą.

Wraz z pogorszeniem ocen sytuacji w miejscu pracy zmalał także optymizm w myśleniu o ich przyszłości w perspektywie najbliższego roku. Obecnie (jak pokazuje bliska zeru średnia na skali) obawy przed pogorszeniem sytuacji w zakładach pracy są artykułowane równie silnie jak nadzieje na jej poprawę.

RYS. 3. Sytuacja w zakładach pracy respondentów w trzecim kwartale
ODPOWIEDZI OSÓB AKTYWNYCH ZAWODOWO

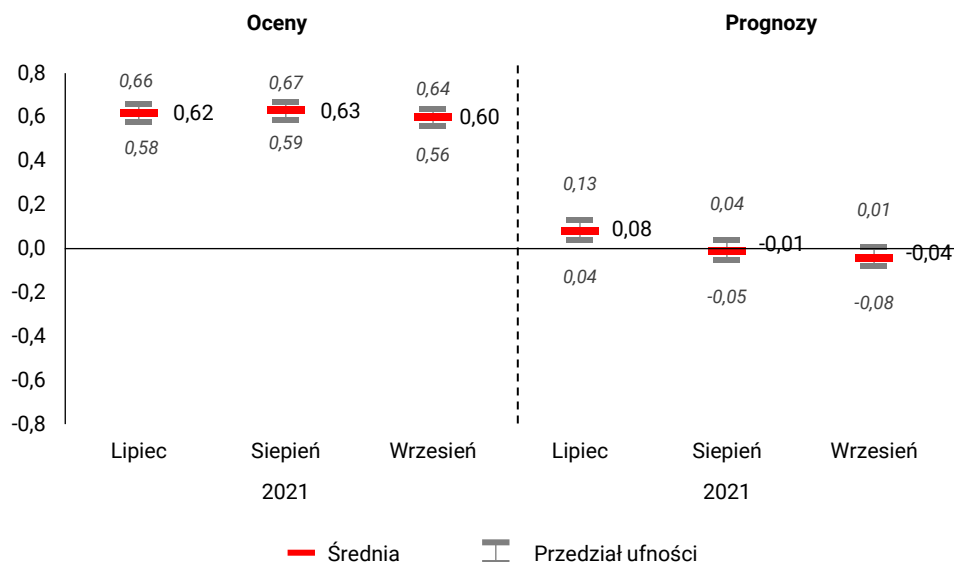
Oceny: średnie na 5-punktowej skali od -2 (bardzo zła) do +2 (bardzo dobra). Prognozy: średnie na 5-punktowej skali od -2 (zdecydowane pogorszenie) do +2 (zdecydowana poprawa)

POZIOM ŻYCIA

Oceny poziomu życia respondentów i ich rodzin w trzecim kwartale pozostały stabilne i w przeważającej mierze dobre.

Niekorzystne zmiany notujemy natomiast w prognozach dotyczących najbliższego roku – w okresie od lipca do września istotnie zmalał optymizm co do możliwości poprawy lub utrzymania dotychczasowego poziomu życia.

RYS. 4. Poziom życia respondentów i ich rodzin w trzecim kwartale

Oceny: średnie na 5-punktowej skali od -2 (bardzo zła) do +2 (bardzo dobra). Prognozy: średnie na 5-punktowej skali od -2 (zdecydowane pogorszenie) do +2 (zdecydowana poprawa)

W ostatnim kwartale 2021 roku rejestrujemy pogorszenie nastrojów społecznych. Jest ono widoczne przede wszystkim we wzroście pesymizmu dotyczącym kierunku zmian w kraju w ciągu najbliższego roku (zarówno jeśli chodzi o sytuację polityczną jak i gospodarczą), ale także w mniej optymistycznych prognozach odnoszących się do sytuacji w swoich zakładach pracy oraz własnych rodzin. Niezależnie od tych zmian Polacy nadal są zadowoleni z poziomu życia oraz z kondycji swoich zakładów pracy i raczej nie spodziewają się pogorszenia w obu tych wymiarach życia w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy. Gorzej postrzegana jest sytuacja w kraju – niepokój budzi przede wszystkim obecna i przyszła sytuacja polityczna.

Opracowała

Beata Roguska